

# VAN WALTER WINGFIELD TOT PETE PAMPERS

Wilfred van Buuren

**Boekbespreking van: Poel, Hugo van der, en Sven Bakker (red.). *Tennis in Nederland. De tenniswereld in al haar aspecten geserveerd. Brancherapport sport 03.* Utrecht: Mulier Instituut / Nieuwegein: Arko Sports Media, 2015.**

Bijna een miljoen mensen spelen tennis in Nederland. En ruim 600.000 spelers zijn lid van een van de ongeveer 1.700 tennisclubs. Tennis is na voetbal de tweede sport van Nederland. Tennis functioneert – in tegenstelling tot veel andere sporten – goeddeels zonder bemoeienis van de overheid: veel tennisclubs beheren zelf hun tennisaccommodatie of het zijn marktpartijen die tennisbanen verhuren. Zeer jong tot zeer oud tennist. Met 73.000 65-plussers is tennis de sport die het vaakst door ouderen wordt beoefend. Opvallend: driekwart van de tennissers beoefent tennis niet als hoofdsport, maar doet een andere sport vaker. Voetbal (mannen), fitness (vrouwen), hardlopen, zwemmen en wandelen zijn populair bij tennissers.

Hoe doet Nederland het in het toptennis mondiaal gezien? We hebben twee Grand Slamwinnaars in het enkelspel: Kea Bouman won Roland Garros in 1927 en Richard Krajicek Wimbledon in 1996. Qua aantal grandslamtitels enkelspel in verhouding tot de totale bevolking staat Nederland daarmee op plaats 20. Een stuk lager dan Australië, Zwitserland of Zweden, vergelijkbaar met Oostenrijk en veel hoger dan China.

Deze wetenswaardigheden zijn te vinden in *Tennis in Nederland*. Het derde deel in de reeks Brancherapport sport. Eerder publiceerde het Mulier Instituut al delen over sportevenementen en zwemmen. Branche-rapport, dat klinkt saai. Toegegeven, het is geen boek dat je in één ruk met rode oortjes uitleest, maar daar staat veel tegenover. In elf hoofdstukken wordt de Nederlandse tennissport en haar maatschappelijke en economische betekenis overzichtelijk in beeld gebracht. Geen flauwekul of luchtفيتserij, maar feiten en trends gebaseerd op onderzoeken die het Mulier Instituut heeft verricht, samen met de KNLTB. Kortom, een gedegen, informatief rapport vol grafieken en tabellen.

## Geschiedenis lawntennis

Anno 2014 kent het tennis in Nederland ook problemen. Het ledental van de tennisbond is de afgelopen

jaren snel gedaald van 700.000 naar ruim 600.000. Er zijn wel grote regionale verschillen in krimp en groei. Terwijl in perifere districten als Zeeland en Friesland tennisverenigingen in hun bestaan worden bedreigd, zijn er in de Noordelijke Randstad tennisclubs met wachtlijsten. De samenstellers van het boek zien genoeg kansen voor een gezonde toekomst van het Nederlandse tennis. Aanbevelingen zijn onder andere: aanpassing aan de wensen van tennissers (modernisering van het competitieaanbod) en verzilvering van kansen in het sociale domein (medegebruik van bestaande tennisaccommodaties). Ik mis hierbij ledenwerving onder nieuwe doelgroepen zoals migranten.

De geschiedenis van tennis in Nederland krijgt gelukkig een apart hoofdstuk. In vogelvucht schetsen Daniël Rewijk en Theo Bollerman de ontwikkeling vanaf de uitvinding van het lawntennis door de Britse majoor Walter Wingfield (1874) tot op heden. Knap is dat ze er in kort bestek in slagen zowel de ontwikkeling van tennis van elitesport tot massasport te bespreken, als ook aandacht te besteden aan de geschiedenis van het verenigingsleven, de bond, de topspelers en de oefenmeesters. Anekdoten worden niet geschuwd, maar staan in de context van bredere ontwikkelingen.

Een voorbeeld. Wanneer vanaf de jaren zeventig het aantal tennissers explosief stijgt, verandert daarmee langzaam ook de houding van het tennispubliek: 'op de tribunes maakte bedaardheid plaats voor een oranjemanie [...]' In 1994 speelde Nederland in Rotterdam om de Davis Cup tegen de Verenigde Staten. Pete Sampras beklagde zich na afloop van zijn verliespartij tegen Richard Krajicek over het publiek. De Oranjefans hadden namelijk zijn naam verbasterd tot 'Pete Pampers', waarmee het publiek de zweetplekken achterop zijn grote broek bespotte.

Pim Mulier komt trouwens in het hele rapport niet voor. Toch had dat makkelijk gekund. Als oudste nog bestaande tennisvereniging van Nederland wordt de Haarlemsche Lawn Tennis Club uit 1885 wel vermeld. En wie was één van de oprichters...? Goed geraden. Pim Mulier was ook in het tennis een pionier.<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Zie ook de Mulier-tennisfoto op pagina 41.